

Bovib

I-ZO
Intermediairs voor Zelfstandig
Ondernemers Nederland

NBBU

RIM
Raad voor
Innovatie Management

VVDN
Vereniging van Datascheiders Nederland

Position paper

Commissiedebat Arbeidsmarktbeleid 20 oktober 2022

17 oktober 2022

De Kamercommissie SZW gaat op donderdag 20 oktober met de minister van SZW in debat over arbeidsmarktbeleid. Op de agenda staat de [Hoofdpijnenbrief Arbeidsmarkt](#) van 5 juli. Deze brief maakt duidelijk dat het kabinet in de discussie over zzp'ers inzet op drie sporen: een gelijk spelveld tussen werknemer en zelfstandige, meer duidelijkheid over de beoordeling van arbeidsrelaties en het vergroten van de effectiviteit van toezicht en handhaving. De brancheverenigingen ABU, NBBU, I-ZO Nederland, Bovib, RIM en VVDN steunen de ambities van het kabinet en zien de hoofdpijnenbrief als stap in de goede richting.

Met betrekking tot de drie sporen geven wij graag een inhoudelijke reactie. Onze sector en leden hebben veel kennis en expertise over externe inhuur, (flexibele) arbeid en zzp-wetgeving. We dragen daarom graag ons steentje bij om wet- en regelgeving uitvoerbaar en handhaafbaar te maken en gezamenlijk toe te werken naar een toekomstgerichte arbeidsmarkt met duidelijke spelregels voor opdrachtgevers, zzp'ers en intermediairs.

Van groot belang bij dit alles is dat de zzp-problematiek wordt gezien in het brede perspectief van de arbeidsmarkt. Ondergetekenden pleiten dan ook nogmaals voor een integrale en gelijktijdige aanpak van de regulering van de arbeidsmarkt.

Inzetten op een gelijk spelveld tussen werknemer en zelfstandige

In een eerdere brief gaven we aan de ambitie van het kabinet te onderschrijven om op het gebied van fiscaliteit en sociale zekerheid een gelijk spelveld te creëren. We ondersteunen in principe het voorstel van het kabinet voor een verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor alle zelfstandigen. Iedere werkende heeft het recht om, ongeacht contractvorm, beschermd te worden tegen het risico van inkomensdaling en arbeidsongeschiktheid.

We erkennen de complexiteit voor uitvoeringsorganisaties als het UWV en de Belastingdienst en zijn ons bewust van de capaciteitsproblemen bij beide organisaties. In dit dossier treden we daarom graag op als gesprekspartner en ondersteunen we vervolgstappen.

Meer duidelijkheid over de beoordeling van arbeidsrelaties

Om een helder onderscheid te krijgen tussen een werknemer en een zelfstandige is het belangrijk wet- en regelgeving te verduidelijken. Om diverse redenen is de wet DBA hier niet in geslaagd. Daarom dient er een uitvoerbaar en handhaafbaar alternatief te komen. Het kabinet erkent dit en wil het 'grijze gebied' tussen werknemers en zelfstandigen verkleinen. Dat is een stap in de goede richting.

We zijn blij met de aandacht in de hoofdpijnenbrief voor de Belgische wet- en regelgeving. Dit model voor de kwalificatie van de arbeidsrelatie gebruikt de minister als inspiratiebron. Wij staan positief tegenover de Belgische Arbeidsrelatiewet. Daarentegen willen wij het Belgische model niet letterlijk overnemen, maar de denkwijze en onderliggende uitgangspunten van de Arbeidsrelatiewet implementeren we graag in Nederland. Het Belgische model biedt om de volgende redenen mogelijkheden voor een uitvoerbaar en handhaafbaar alternatief voor de wet DBA:

- In de Belgische Arbeidsrelatiewet staan duidelijke en wettelijk vastgestelde criteria over onder welke voorwaarden een organisatie een zelfstandige mag inhuren;
- Naast neutrale en algemene criteria voor alle zelfstandigen zijn er aanvullende criteria voor sectoren en beroepen waar de kans op onderbetaling en kwetsbaar ondernemerschap groter is;
- Deze sectorspecifieke criteria zijn opgesteld in goed overleg met de sociale partners;
- De sectorale benadering vergroot de effectiviteit van handhaving en doet recht aan de behoeften van verschillende sectoren en de diversiteit aan zelfstandigen.

Het Belgische model heeft onze voorkeur boven de webmodule. Te vaak biedt de webmodule momenteel geen uitsluitel. In 28,4% van de gevallen geeft deze zelfs helemaal geen oordeel over de arbeidsrelatie. Ook is de webmodule nog niet geschikt voor situaties waarin een zzp'er werkt vanuit een BV of via een intermediair.

Als de webmodule desondanks wordt gehandhaafd, heeft deze naar onze mening alleen kans van slagen als niet uitsluitend rekening wordt gehouden met aspecten van het werknemerschap: ook aspecten van het ondernemerschap zouden als contra-indicatie meegewogen moeten worden.

Rechtsvermoeden van werknemerschap bij lagere uurtarieven

Wij steunen het [voorstel](#) van de SER om een rechtsvermoeden van werknemerschap in te voeren onder het uurtarief van 35 euro. Een rechtsvermoeden van werknemerschap kan de positie van kwetsbare werkenden versterken door de bewijslast om te keren. Het voorstel van de SER maakt duidelijk onderscheid tussen zelfredzame zelfstandigen en kwetsbare zelfstandigen met lagere uurtarieven. Die denkrichting omarmen wij. Van groot belang is om bij de uitwerking van het rechtsvermoeden aandacht te hebben voor de bijkomende administratieve lasten voor zzp'ers en opdrachtgevers.

Het vergroten van de effectiviteit van toezicht en handhaving

In de hoofdlijnenbrief en de recente [begroting](#) van het Ministerie van SZW staat dat betere publiekrechtelijke handhaving schijnzelfstandigheid tegengaat. Wij zijn voorstander van handhaving op arbeidsrelaties, mits wet- en regelgeving duidelijk is voor intermediairs, zzp'ers, opdrachtgevers en handhavers. Handhaving is nooit effectief als dit aan de voorkant niet goed geregeld is. Het rapport van de Algemene Rekenkamer van april dit jaar zet dit helder uiteen: handhaving is arbeidsintensief en complex, mede vanwege het onduidelijke onderscheid tussen werknemers en zelfstandigen.

Duidelijke criteria in wetgeving vergroten de uitvoerbaarheid voor de Belastingdienst en zorgen voor heldere spelregels voor opdrachtgevers, intermediairs en zzp'ers. Als coalitie van brancheverenigingen denken we graag mee over duidelijke criteria. Samen met de sociale partners kunnen we bijvoorbeeld sectorspecifieke criteria opstellen. Onze eigen kwaliteitsnormen kunnen als 'poortwachter en gids' de handhaving ondersteunen, mits er duidelijke criteria voor die handhaving zijn. Daarbij willen wij nogmaals benadrukken dat vasthouden aan generieke criteria en regels geen oplossing zal bieden voor dit vraagstuk en dat sectorale criteria van groot belang zijn om effectief te kunnen handhaven.

Bovib

I-ZO
Intermediërs voor Zelfstandig
Ondernemers Nederland

NBBU

Raad voor
Human Management

VVDN
Vereniging van Detecheerders Nederland

We denken graag mee over de volgende stappen in dit dossier en vragen de politiek en beleidsmakers om met ons in gesprek te blijven. Een goed functionerende arbeidsmarkt, met oog voor de behoeften en wensen van alle werkenden, is tenslotte in ieders belang.

Met vriendelijke groet,

Jurriën Koops	Directeur ABU
Frederieke Schmidt Crans	Voorzitter Bovib
Josien van Breda	Voorzitter I-ZO
Marco Bastian	Directeur NBBU
Désirée Simons	Voorzitter RIM
Stef Witteveen	Voorzitter Commissie Wetgeving en Voorlichting